

Niet adoptie als oorzaak van jeugdcriminaliteit

Van Ginkel, J. R., Juffer, F., Bakermans-Kranenburg, M. J., & van IJzendoorn, M. H. (2018). Young offenders caught in the act: A population-based cohort study comparing internationally adopted and non-adopted adolescents. Children and Youth Services Review, 95, 32-41.

In het verleden hebben verschillende studies een verband gelegd tussen adoptie en een verhoogd crimineel gedrag van geadopteerden. Geadopteerden hebben tenslotte een verhoogd risico op gedragsproblematiek en psychische problematiek, dus die link is makkelijk te leggen. Het onderzoek van Van Ginkel en collega's laat zien hoe goed het is om verder te kijken. Gemiddeld kwamen de interlandelijk geadopteerden in Nederland iets minder vaak met de politie in aanraking. Wanneer de cijfers gecorrigeerd werden voor het grotere percentage van meisjes en jongere kinderen bij de geadopteerden, lag de het risico iets hoger bij geadopteerden dan bij niet-geadopteerden. Maar ook dan kun je het niet over één kam scheren: het risico bleek sterk af te hangen van het land van herkomst van de geadopteerde.

CBS

Dit grootschalige onderzoek was een analyse van Nederlandse CBS-gegevens tussen 2005 en 2013: het betrof bijna 3,8 miljoen kinderen en tieners (van 1 tot 19 jaar), waaronder 10.600 interlandelijk geadopteerden, geboren tussen 1986 en 2004. Alle geregistreerde contacten van deze jeugdigen met Bureau Halt (lichte en ernstige vergrijpen), HKS (Herkenningssysteem, met alle gehoorde verdachten tegen wie de politie proces-verbaal heeft opgemaakt) en de recidives (herhaald verdacht van een misdrijf) werden in het onderzoek betrokken. Geregistreerde contacten met justitie begonnen vanaf 11 jaar (vanaf 12 jaar komen jongeren formeel in aanmerking voor Halt-interventies).

In totaal had 11% van de niet-geadopteerde jeugd contact gehad met justitie, tegen 8% van de geadopteerden. Maar de geadopteerde jeugd was gemiddeld wat jonger en vaker meisje. Daarvoor moest gecorrigeerd worden, want minderjarige jongens komen gemiddeld bijna vijf keer zo vaak in aanraking met justitie dan meisjes en jongere kinderen komen ook minder vaak in aanraking met justitie. Wanneer dit in de berekeningen meegenomen werd, bleken de geadopteerden iets vaker contact met justitie te hebben gehad dan de niet-geadopteerden.

Land van herkomst

Maar dat is nog niet het hele verhaal. Want: het bleek uit te maken waar de geadopteerde oorspronkelijk vandaan kwam. De kans dat een geadopteerde uit China in aanraking kwam met justitie bleek de helft van de kans dat een niet-geadopteerde met justitie in aanraking kwam. Zelfs na correctie voor het grote percentage meisjes en het jonger zijn van de Chinese kinderen (zonder correctie slechts 1% i.p.v. 11%). Aan de andere kant was de kans dat geadopteerde jongeren uit Zuid-Amerika, Afrika en (in mindere mate) Oost-Europa met justitie in contact kwamen iets hoger dan bij niet-geadopteerde jeugd. Zonder correctie was dat 16% voor Zuid Amerika, 12% voor Afrika, 15% voor Oost-Europa en 8% voor Zuid-Oost Azië. Niet-geadopteerden hadden 39% recidive, terwijl het percentage voor de geadopteerden uiteenliep van 21% voor Chinese geadopteerden tot 48% voor Zuid-Amerikaanse geadopteerden. Bij de geadopteerden uit Zuid-Amerika en uit Oost-Europa liep het verschil in risico voor jongens en meisjes minder uiteen dan bij andere regio's.

Dus niet de adoptie

Het was dus niet de adoptie zelf die het risico op contacten met justitie verhoogde. De onderzoekers denken dat het meer samenhangt met ontberingen voorafgaand aan de adoptie. China heeft een apart verhaal in de adoptiewereld wat betreft de reden van afstaan. De grootschalige afstand van baby's door alle lagen van de bevolking heen als gevolg van de één-kind-politiek heeft een andere groep kinderen voor interlandelijke adoptie in aanmerking laten komen dan andere landen, waar meer gevarieerde redenen van afstand een rol spelen, zoals problemen bij de biologische ouders, drank en drugs, waardoor de kinderen hier meer/ andere ontberingen doormaken. Bij een hogere leeftijd bij adoptie nam het risico toe en dat zou in overeenstemming zijn met een langduriger risico voor de kinderen op ontberingen. Ook in andere studies doen Chinese geadopteerden het relatief goed. Mogelijk speelt de relatief goede integratie van Chinese geadopteerden in Nederland een rol, waarmee identiteitsontwikkeling makkelijker en discriminatie als minder lastig ervaren wordt.

Adoptieouders

Hiernaast kwam een ander resultaat uit het onderzoek naar voren: hoewel uit eerder Nederlands adoptieonderzoek bleek dat adoptiekinderen uit gezinnen waarbij de adoptieouders een relatief hoog opleidingsniveau en inkomen hebben (hoog SES), vaker psychische problemen vertoonden, liet dit onderzoek zien dat geadopteerden met ouders met een hoger inkomen gemiddeld juist iets minder vaak in contact kwamen met justitie, overeenkomstig met de trend bij niet-geadopteerde jeugd. Dit gold zowel voor HALT als voor HKS en recidive. Men dacht vroeger dat het hogere risico op psychische problemen bij geadopteerden in hogere SES-gezinnen misschien verklaard kon worden doordat deze adoptieouders te hoge verwachtingen van hun geadopteerde kinderen hadden, waardoor een soort 'mismatch' zou ontstaan. Het lijkt er nu op dat de verplichte voorlichting van aspirant adoptieouders, waarin dit expliciet aan de orde wordt gesteld, kan hebben bijgedragen aan meer realistische verwachtingen, waardoor dit soort 'mismatches' beperkt kunnen worden.

Ondersteunen van veerkracht

Opnieuw toont dit onderzoek de veerkracht aan van interlandelijk geadopteerden en blijkt dat de overgrote meerderheid van interlandelijk geadopteerden in Nederland het goed doet. Er is niet één geadopteerde standaard: sommige geadopteerden komen iets meer maar andere geadopteerden juist iets minder in contact met justitie dan de algemene Nederlandse bevolking. De uitkomst van het onderzoek relateert een verhoogd risico voor jeugdcriminaliteit aan de slechte omstandigheden voor de jonge kinderen voorafgaand aan adoptie. Het leidt tot een pleidooi voor voortzetting van goede voorlichting van aspirant adoptieouders, en goede ondersteuning van adoptiegezinnen en geadopteerden om de veerkracht van de geadopteerden te versterken, vooral wanneer de kinderen veel ontberingen hebben doorgemaakt voorafgaand aan hun adoptie.

Van Ginkel, J. R., Juffer, F., Bakermans-Kranenburg, M. J., & van IJzendoorn, M. H. (2018). Young offenders caught in the act: A population-based cohort study comparing internationally adopted and non-adopted adolescents. Children and Youth Services Review, 95, 32-41.

Samengevat door

Gera ter Meulen

KennisBureau ter Meulen, voor pleegzorg en adoptie

www.kbtermeulen.nl